

۷ خرداد؛ گردهمایی ۱۵۳ سلاطین نفت

حرکت اوپکی‌ها روی لبه تیز قیمت

مهلت ۷۵ روزه اوپکی‌ها هفتم خرداد ماه امسال به سر می‌رسد و بار دیگر اعضای بزرگترین و اصلی‌ترین تامین‌کننده نفت جهان در شهر وین اتریش گردهم می‌آیند تا به این پرسش پاسخ دهند که آیا تصمیم ۲۵ اسفند آنها مبنی بر کاهش ندادن سقف تولید نفت خود و پایبندی آنها به سهمیه‌های تعیین شده قبلی توانسته است مانع از ریزش قیمت نفت در بازارهای جهانی باشد یا خیر؟ اوپکی‌ها ۲۵ اسفند ماه ۱۳۸۷ با اذعان به این که اقتصاد جهان بدترین رکود اقتصادی را در دهه‌های گذشته تجربه می‌کند، به این نتیجه رسیدند که تقاضای جهانی نفت در سال ۲۰۰۹ یک میلیون بشکه در روز کاهش می‌یابد و به ۸۴ میلیون و ۶۰۰ هزار بشکه در روز خواهد رسید و پیش‌بینی می‌شود عرضه غیر اوپک به میزان ۴۰۰ هزار بشکه در روز در سال ۲۰۰۹ افزایش یابد و به ۵۰ میلیون و ۷۰۰ هزار بشکه در روز برسد که در نتیجه کل تقاضا برای تولید نفت اوپک در سال ۲۰۰۹، بالغ بر ۲۹ میلیون و ۱۰۰ هزار بشکه در روز خواهد بود که در مقایسه با سال ۲۰۰۸، یک میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه در روز کمتر است.

با این وجود، سلاطین نفتی دنیا کورسوی امیدی به توسط نشست آینده گروه ۲۰ در آوریل سال ۲۰۰۹ دوختند تا بلکه بتوانند وضعیت اقتصادی جهان را به طور بنیادی بهبود بخشند. آنها بر این باور بودند که اقدام‌های اوپک برای مقابله با عرضه اضافی در بازار به تدریج به برقراری توازن در بازار کمک می‌کند، به همین دلیل تصمیم نشست (فوق‌العاده) اوپک در دسامبر سال ۲۰۰۸ به منظور کاهش ۴ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در روز از میزان تولید اجرای آن از اول ژانویه ۲۰۰۹، نشان می‌دهد که میزان رعایت کاهش تولید به ۷۹ درصد رسیده که خوشحال‌کننده است.

سرانجام اینکه برخلاف پیش‌بینی بسیاری از تحلیل‌گران نفتی دنیا و خواسته برخی کشورها اعلام شد که کاهش تولیدی در کار نیست و اوپک هم‌زمان تعهد خود را به ایجاد ثبات در بازار، تضمین عرضه منظم نفت به مصرف‌کنندگان با قیمت‌هایی که نه تنها برای اقتصاد جهانی و مصرف‌کنندگان بلکه همچنین برای تضمین عرضه کافی نفت در آینده عادلانه باشد، را دنبال می‌کند و اگر ضرورتی وجود داشت ۷ خرداد ماه درباره آینده تصمیم‌گیری می‌شود.

بهای سبد نفتی اوپک یک روز پس از نشست ۱۵۲ با کاهش قیمت مواجه شد و قیمت سبد نفتی اوپک از ۴۲ دلار و ۳۱ سنت به ۴۱ دلار و ۴۸ رسید. از آن زمان به بعد قیمت نفت با نوسان مواجه شد به نحوی که سبد نفتی اوپک تا ۳۸ دلار هم سقوط کرد پس از اجلاس گروه ۲۰ در لندن که رهبران ۲۰ کشور ثروتمند دنیا در آن حضور داشتند بهای نفت حتی از ۵۰ دلار هم فراتر رفت چه اینکه در نخستین روزهای آوریل ۲۰۰۹ برابر با ۱۳ فروردین ۱۳۸۸ رهبران گروه ۲۰ در لندن بر سر تزریق بیش از ۱۰۰۰ میلیارد دلار به اقتصاد کشورشان به توافق رسیدند. باراک اوباما، رئیس‌جمهوری آمریکا، گفت که این اجلاس می‌تواند «نقطه عطفی» در تلاش‌ها برای بهبود اقتصادی باشد و طی آن پیشرفت‌هایی در زمینه اصلاح «نظام شکست‌خورده نظارتی» حاصل شده است. او افزود: «با هر معیاری که بسنجید، اجلاس لندن تاریخی بود، تاریخی به دلیل اندازه و ابعاد چالش‌هایی که با آنها روبرو هستیم و به دلیل زمان مناسب و ابعاد واکنشی که به آن نشان دادیم.» گوردون براون نخست‌وزیر انگلیس نیز اعلام کرد که «هیچ درمان فوری» برای وضعیت اقتصادی جاری وجود ندارد اما این کشورها متعهدند هر کاری لازم است برای رفع بحران انجام دهند. او گفت: «این روزی است که جهانیان برای نبرد با رکود دست به دست هم دادند، نه با کلمات، بلکه با طرحی برای بهبود وضع جهانی و برای اصلاحات و یک جدول زمانی روشن برای اجرای این طرح.» اندکی پس از اشکار شدن جزئیات توافق گروه ۲۰ و پیش از بسته شدن بازارهای مالی اروپا شاخص‌های اصلی بورس دنیا رشد چشمگیر پیدا کرد.

اوپکی‌ها که در نشست ۲۵ اسفند ماه ابراز امیدواری کردند که تصمیم‌های اتخاذ شده توسط نشست گروه ۲۰ در آوریل سال ۲۰۰۹ بتواند وضعیت اقتصادی جهان را به طور بنیادی بهبود بخشد. دستکم یک هفته پس از اجلاس لندن سبد نفتی اوپک قیمت بالای ۵۰ دلار را تجربه کرد با این وجود هنوز اختلاف نظر بر سر قیمت عادلانه نفت در بین اوپکی‌ها وجود دارد. برخی به ۴۰ تا ۵۰ دلار در هر بشکه راضی هستند و برخی ۷۰ تا ۷۵ دلار را ناکافی می‌دانند. ۲۹ می ۲۰۰۹ برابر با ۷ خرداد ۱۳۸۸ اوپکی‌ها در وین اتریش گردهم می‌آیند. آنها روی لبه تیز قیمت‌ها در رکود بی‌سابقه جهان باید حرکت کنند و تصمیم بگیرند. به وین خوش آمدید سلاطین نفت دنیا!